

DIALOG DE DUMINICĂ

Foaie parohială a bisericii ortodoxe
Pogorârea Sfântului Duh - Sfântul Nicolae
Militari - București

Anul I, Nr. 1 / 8 februarie 2015

Apostolul și Evanghelia din Duminica fiului risipitor

APOSTOLUL (1 Corint. 6. 12-20)

Fraților, toate-mi sunt îngăduite, dar nu toate-mi sunt de folos. Toate-mi sunt îngăduite, dar eu nu voi fi stăpânit de ceva. Bucatele sunt pentru pântece și pântecele pentru bucate, dar Dumnezeu le va nimici – și pe acesta ca și pe acelea. Trupul însă nu este pentru desfrânare, ci pentru Domnul, și Domnul este pentru trup. Iar Dumnezeu, Cel ce L-a înviat pe Domnul, ne va în-

via și pe noi prin puterea Sa. Nu știți oare că trupurile voastre sunt mădulare ale lui Hristos? Voi lua deci mădularele lui Hristos ca să fac din ele mădularele unei desfrânate? Să nu fie! Sau nu știți că cel ce se alipește de desfrânată este un trup cu ea? Că vor fi – zice Scriptura – cei doi un trup. Iar cel ce se lipește de Domnul este un duh cu El. Fugiți de desfrânare! Orice păcat pe care-l va

face omul este în afară de trup; dar cel ce se desfrânează, păcătuiește în trupul său. Sau nu știți că trupul vostru este templu al Duhului Sfânt – Cel ce este întru voi, Cel pe care de la Dumnezeu Îl aveți – și că voi nu sunteți ai voștri? Căci cu preț ați fost răscumpărați! Slăviți-L dar pe Dumnezeu în trupul vostru și în duhul vostru, care sunt ale lui Dumnezeu!

EVANGHELIA (LC. 15. 11-32)

Zis-a Domnul pilda aceasta: Un om avea doi fii. Și cel mai tânăr din ei i-a zis tatălui său: Tată, dă-mi partea de avere ce mi se cuvine. Și el le-a împărțit averea. Și nu după multe zile, adunând toate, fiul cel mai tânăr s-a dus într-o țară-n depărtată și acolo și-a risipit averea trăind în desfrânări. Și după ce a cheltuit totul, s-a făcut foamete mare în țara aceea și el a început să ducă lipsă. Și ducându-se, s-a alipit de unul din locuitorii acelei țări, iar acesta l-a trimis la țarinile sale să pască porcii. Și dorea să-și sature pântecele din roșcovele pe care le mâncau porcii, dar nimeni nu-i dădea. Dar venindu-și în sine, a zis: Câți argați ai tatălui meu sunt îndestulați de pâine, iar eu pier aici de foame! Sculându-mă, mă voi

duce la tatăl meu și-i voi spune: Tată, greșit-am Cerului și față de tine; nu mai sunt vrednic să mă numesc fiul tău. Fă-mă ca pe unul din argații tăi. Și sculându-se, a venit la tatăl său. Și încă departe fiind el, tatăl său l-a văzut și i s-a făcut milă și, alergând, i-a căzut pe grumaz și l-a sărutat. Și i-a zis fiul: Tată, greșit-am Cerului și față de tine și nu mai sunt vrednic să mă numesc fiul tău. Și a zis tatăl către slugile sale: Aduceți-i degrabă haina cea mai scumpă și-l îmbrăcați, și inel puneți-i pe mână, și încălțăminte în picioare; și aduceți vițelul cel îngrășat, înjunghiați-l și, mâncând, să ne veselim; căci acest fiu al meu era mort și a înviat, pierdut era și s-a aflat. Și au început să se vesească. Iar fiul lui cel mai mare era la țarină. Și când a venit și s-a apropiat de

casă, a auzit cântece și jocuri. Și chemând-o pe una din slugi, a întrebat: Ce sunt acestea? Iar ea i-a spus: Fratele tău a venit și tatăl tău a înjunghiat vițelul cel îngrășat, pentru că l-a primit sănătos. Și el s-a mâniat și nu voia să intre; dar tatăl său, ieșind, îl ruga. Iar el, răspunzând, i-a zis tatălui său: Iată, de atâția ani îți slujesc și niciodată nu ți-am călcat porunca. Și mie niciodată nu mi-ai dat un ied, ca să mă veselesc cu prietenii mei; dar când a venit acest fiu al tău, care ți-a mâncat averea cu desfrânatele, pentru el ai înjunghiat vițelul cel îngrășat. Iar el i-a zis: Fiule, tu-ntotdeauna ești cu mine și toate ale mele ale tale sunt. Trebuia însă să ne veselim și să ne bucurăm, căci fratele tău acesta mort era și a înviat, pierdut era și s-a aflat.

Tâlcuire la Evanghelia din Duminica fiului risipitor

Când noi știm că suntem păcătoși, nu trebuie nici să deznădăjduim, nici să fim ușuratici la minte și leneși, căci amândouă acestea ne-ar duce la pieire. Adică deznădăjduirea ne împiedică de a ne scula din căderea în păcate, iar ușurătatea minții face, ca și cei ce stau, să se poticnească și să cadă. Aceasta, așadar, ne răpește binele pe care îl posedăm, iar aceea, adică deznădăjduirea, nu ne lasă a ne elibera de relele sub care suspinăm.

Au fost doi frați care erau moștenitori ai tatălui lor. Unul dintre dânșii a rămas în casă, iar celălalt, care a cheltuit toată moștenirea sa, s-a dus în străinătate, pentru că nu putea suferi ocara sărăciei. Eu vă amintesc această pildă, ca să vedeți că păcatele noastre se iartă numai dacă deschidem ochii asupra stării noastre. Eu

însă zic această nu spre a face pe cineva ușuratic la minte, ci mai vârtos pentru a feri pe oricine de deznădăjduire, căci deznădăjduirea este încă și mai rea decât ușurătatea minții. Fiul cel pierdut este icoana păcătoșului. Dar ce a grăit acest fiu când se afla în cea mai mare ticăloșie?

„Întoarce-mă-voi la tatăl meu”, a zis el. Tatăl nu-l oprise de a se duce în străinătate, pentru ca el să învețe, din încercare, cât de fecirit era fiul care rămăsese acasă. Adică adeseori Dumnezeu orânduiește așa, ca noi, când nu ne folosesc cuvintele, să ne învățăm și să ne facem mai înțelepți printr-o încercare amară. Aceasta a spus-o Însuși Dumnezeu iudeilor, prin profetul Ieremia. Când profeții de mii de ori sfătuiseră și îndemnară pe acest popor, iar el nu urma și nu asculta, Dumnezeu le-a trimis certări și profetul le-a zis: „*Cerțata-te-va viclenia ta, și răutatea ta te va pedepsi*” (Ier. 2,19). Adică fiindcă ei erau atât de nebuni, încât nu ascultau sfaturile și muștrările lui Dumnezeu și petreceau în păcatele lor, de aceea El i-a predat nenorocirii, pentru ca iarăși să se învrednicească de Dânsul.

Deci, în același chip, fiul cel trecut prin o amară încercare a învățat să cunoască cât de rău este a pierde casa părintească, drept care el acum s-a întors. Iar tatăl n-a pomenit rățacirea lui, ci l-a primit cu brațele deschise. Pentru ce a făcut aceasta? Pentru că era tată al lui, iar nu judecător. De aceea el a poruncit să se facă sărbătoare de bucurie și ospăț și toată casa să serbeze și să se vese-

lească. Ce gândești tu? Păcatul oare se răsplătește așa? Nu, nu păcatul, ci reîntoarcerea; nu călcarea de lege, ci îndreptarea.

Iar când fratele cel mare s-a supărat de toate acestea, tatăl l-a liniștit cu cuvintele: „*Tu în toată vremea ești cu mine, acesta însă era pierdut și s-a aflat, era mort și a înviat*”. Cu acestea el vrea să zică: „Când este vorba de a mântui pe un pierdut, nu este locul de a-i face judecată și a porni aspră cercetare asupra lui, ci trebuie cineva să fie milostiv și să ierte. Aceasta este ca la doctor. Când cineva s-a îmbolnăvit din pricina unei vieți fără rânduială, doctorul nu-i face muștrări în loc de a-i da doctorii, nici nu-l pedepsește în loc de a-l tămădui. Câtă vreme a fost depărtat de la noi, gândește părintele, el a fost lăsat foamei, rușinii și celor mai înfricoșate ticăloșii de tot felul. De aceea zice el: „*A fost pierdut și s-a aflat, mort și a înviat*”. El prin aceasta voiește să zică celuiilalt fiu: „Nu te uita la cele de față, ci cumpănește mărimea ticăloșiei lui celei de dinainte. Tu ai acum înaintea ta un frate, nu un străin!” El s-a întors la tatăl, și acesta nu-și mai poate aminti cele de dinainte, ci își mai amintește numai de acelea ce îl mișcă la compătimire, la îndurare, la pogorământ și cruțare. De aceea el și vorbește numai de cele ce pătimise fiul său, nu însă și de cele ce făcuse el. Nu pomeniște că acela cheltuiuse în destrăbălări toată averea sa, ci numai ticăloșia cea înmiiată cu care avusese a se lupta.

(Sf. Ioan Gura de Aur, *Omilii la Postul Mare*)

Cuvânt pentru părinți

„Acesta este lucrul desăvârșit. Mama să-I vorbească lui Dumnezeu, iar Dumnezeu să-i vorbească copilului. Dacă nu se face asta, atunci spui, spui, spui... totul „în ureche”; la sfârșit devine un soi de asuprire. Și, când copilul crește, începe să se împotrivescă, adică să se răzbune într-un fel pe mama și pe tata, care

l-au asuprit. În vreme ce unul este lucrul desăvârșit: să grăiască iubirea cea în Hristos și sfințenia tatălui și a mamei. Iradierea sfințeniei și nu cea a omeneștii strădanii îi face bine pe copii.” (Părintele Porfirie)

Rugăciune

Atotputernice Stăpâne, Ziditorul și Părintele nostru cel Ceresc, Care

din bunătatea și prin binecuvântarea Ta mi-ai dăruit copii, Însuși primește mulțumita și lauda inimii mele pentru acest dar; și mă învrednicește de harul și ajutorul Tău, ca să-mi pot îndruma copiii pe căile credinței, ale evlaviei și dragostei Tale, ca odată cu vârsta să crească și în har și înțelepciune, și să se învrednicească de moștenirea vieții veșnice. Amin.

Cuvânt de început

Interviu cu Părintele Paroh Visarion Alexa

Părinte Visarion, în biserică avem o comunitate strânsă, formată din tineri în duh și-n trăire, care vor să împărtășească cititorilor, cu binecuvântarea Sfinției voastre, o "cultură a duhului" pe care au descoperit-o și se nevoiesc s-o dobândească în biserică și pe care s-au convins că nu pot s-o dobândească altfel decât prin viețuirea în și prin biserică. Ce urare le faceți la început de drum acestor tineri și ce mesaj le transmiteți cititorilor?

Aș vrea foarte mult ca lucrurile să nu devină formale, formale însemnând că ai niște lucruri de împlinit și le îplinești pur și simplu, fără să înțelegi că acolo e vorba de suflete de oameni, e vorba de suferința, de trăirea, de sensul unor oameni și gândul pe care aș vrea să-l îndrept către cei care se vor ocupa de această foaie parohială este că tot ceea ce așează în aceste cuvinte și în aceste texte pe care le vor prezenta cititorilor să reprezinte credința lor, să reprezinte adevărul din inima lor înaintea lui Dumnezeu și nicidecum o formă de politică.

Ai folosit expresia "cultura duhului". Aceasta este o expresie consacrată de Părintele Rafail Noica și prin Părintele Sofronie Saharov, al cărui ucenic a fost. Cultura aceasta a duhului este un lucru extrem de serios și asumat și nu este o formulă politică. Adică nu trebuie să te bizui pe declarații, pe multă filozofie, pe multă vorbire și, în primul rând, trebuie să te gândești că stai în fața lui Dumnezeu cel viu, Care trimite Duhul Lui peste noi. Și cum poți să dobândești Duhul Lui Dumnezeu și

"Aici este un laborator sau mai bine spus un spital unde săptămânal te duci să-ți tămăduiești toate bolile sufletești, toate neîmplinirile, toate supărările, toate tristețile. Aici înveți să-ți maturizezi simțirea, să-ți maturizezi sentimentele, să interacționezi cu oamenii, să te stăpânești, aici se învață toate lucrurile, de-asta se spune că biserica este «laboratorul Cerului» sau al sufletului. Aici, în biserică, descoperi că ai suflet și mai și înveți cum să ai grijă de el. "

nu să o faci așa, după capul tău, ci cum poți să-L dobândești în biserică. Și atunci, dacă ne formalizăm și ajungem la conceptul de lucruri care trebuie făcute și multe texte și vorbărie multă, mai bine nu le mai facem pentru că e plină lumea de foi și de vorbe, și de cuvinte, și vorbiri. Discuția inițială a fost să spun o predică și predica aceea s-o punem pe hârtie și să apară ca un intro al acestei reviste și am avut o rețineră profundă pentru că se scriu atât de multe lucruri, și-s atât de multe cărți în toată lumea aceasta, și nu e rău, dar problema e că deși sunt atât de multe cuvinte și cărți, și lucruri spuse, oamenii totuși trăiesc atât de puțin. Marea noastră suferință, a noastră a tuturor nu este că nu facem ceva, nu este că nu ne gândim cum să reîmprospătăm, cum să revoluționăm, cum să readucem, cum să refacem. Nu, nu aceasta este problema, nu de-asta suferim. Suferim dintr-un singur motiv: pentru că nu L-am cunoscut pe Dumnezeu. Și n-o zic eu, ci este strigătul dintotdeauna al Sfinților. De-asta suferă omul și are tot felul de idei, de-asta creează tot felul de sisteme filozofice și politice, pentru că e profund nemulțumit permanent, e nefericit permanent. De ce? Nu L-a cunoscut pe Dumnezeu.

Și cum să-L cunoaștem pe Dumnezeu?

Iisus spunea un lucru tare simplu... Știm că evreei aveau o credință aparte în care ei nu se rugau, ci veneau la templu și plăteau pe preoți să se roage pentru ei. Și Iisus le spune așa: "Iar când vă rugați, rugați-vă cu toată inima spunând așa: Tatăl nostru, Carele ești în ceruri..." și astfel începe cea mai cunoscută rugăciune pe care noi creștinii o rostim.

M-am dus odată la Părintele Sofian, duhovnicul meu, așa, cu duh de iscodire și cu multă filozofeală în cap și i-am spus: "Părinte, cum să mă

rog? Învățați-mă să mă rog" că, aflasem eu din Pateric, cam așa se purtau discuțiile între ucenici și avva. Și Părintele mi-a zis așa: "Ce dragă, nu știi să te rogi? Pune genunchiul în pământ, scoate o carte de rugăciune și spune rugăciunile de dimineață, spune rugăciunile de seară..." Și am rămas foarte surprins că nu e multă filozofie. A te ruga, dacă ar fi un act filozofic, un act care ține de multă deșteptăciune, de intelect, atunci probabil s-ar preda rugăciunea în Academie, s-ar face doctorate... Nu, a te ruga e un lucru foarte simplu, doar pleci genunchiul în pământ. Dar e un drum așa de lung până acolo, atâtea încăpățânări se pun în sufletul tău, atâtea împotriviri, de parcă te ține cineva de umeri și nu poți pleca genunchiul în pământ. Dar e simplu, pui genunchiul în pământ și începi: rugăciunile de dimineață, rugăciunile de seară și asta e rugăciunea.

Deci, mi-aș dori tare mult ca această foaie parohială să nu fie o declarație politică, sau o declarație formală și o umplutură, ca ardeii. Mi-aș dori tare mult să fie expresia unor simțăminte foarte sincere și a unor căutări extrem de sincere ale celor care se vor folosi de ea. Mai bine cuvinte puține și simțitoare, decât o poliloghie lungă și plină de angajamente și declarații politice.

Părinte, de ce este important să prețuim slujbele și rânduielile bisericești, când ritmul lumii, al vieții în oraș este atât de potrivnic? Ce ar trebui să ne motiveze să venim la biserică?

Cred că, în primul rând, motivația este că tristețea și plictiseala omului contemporan sunt suficiente ca să-l arunce într-o depresie cruntă. Adică poți să optezi să petreci o noapte albă într-un club, într-un bar și apoi o săptămână neagră, plină de tristețe și de neîmpliniri sau să vii într-un

loc în care probabil va trebui să depui puțin efort, dar cu beneficii sufletești extraordinare.

O slujbă a bisericii nu e o slujbă. Nu știu cum sună pentru un om neobișnuit cu lucrurile acestea, dar gândeste-te că stai o oră, o jumătate de ceas sau, cum e Liturghia, aproape două ore, încercând să fii atent la sufletul tău, la adâncul tău, încercând să te pui înaintea lui Dumnezeu, simțind și fiind conștient de faptul că Dumnezeu iubește foarte mult lumea și că iartă foarte multe lumii acesteia, și că toate lucrurile acestea aduc un beneficiu atât de mare omului. Om, care, în principiu, aleargă cam bezmetic în viață și are niște sensuri tare nedefinite. Nimeni nu ne învață la 20 de ani că în viață există boală, eșec, moarte... Bine, n-ar trebui să trăiești într-un mod așa pesimist, dar dacă ele apar, atunci nu știu cum te poți descurca fără să-L ai pe Dumnezeu, îți cam vine să urlu. Și atunci, ce sunt slujbele? Rugăciuni împreună cu ceilalți oameni, stări în care tu te așezi în fața lui Dumnezeu și te bucuri că Dumnezeu există, și că Dumnezeu iubește atât de mult lumea. Lucrul acesta umple sufletul de foarte multă bucurie și cine nu

a stat la o slujbă sau cine doar face act de prezență fizică îi este foarte greu să înțeleagă despre ce vorbesc. Însă cine a gustat din dulceața unei slujbe, a unei rugăciuni împreună cu ceilalți oameni și cine a simțit bucuria aceasta de a sta înaintea lui Dumnezeu o oră, fără să facă altceva, adică fără să dea telefoane, sau să butoneze telecomanda, fără să se plimbe prin casă ba la frigider, ba la fereastră, ba la televizor... să stea o oră dedicată, închinată înaintea lui Dumnezeu. Cine poate să facă lucrul ăsta, va simți și lucrarea lui Dumnezeu. Și un om care într-o săptămână include și slujbele împreună cu ceilalți oameni într-o biserică e ca un om care se preocupă de trupul lui și, de exemplu, merge la sala de forță și își propune ca săptămânal să se ducă de trei ori la sală și să stea o oră acolo. Și zice că mișcarea sportivă are niște beneficii extraordinare asupra trupului: declanșează endorfine, îți ține tensiunea sub control, îți reglează sănătatea. Sunt niște lucruri care se văd, aceleași lucruri se întâmplă și cu biserica și cu slujbele, săptămânal. Aici este un laborator sau mai bine spus un spital unde săptămânal te duci să-ți antrenezi și să-ți tîmă-

duiești toate bolile sufletești. Toate neîmplinirile, toate supărările, toate tristețile aici se tămăduiesc. Aici înveți să-ți maturizezi simțirea, să-ți maturizezi sentimentele, să interacționezi cu oamenii, să te stăpânești, aici se învață toate lucrurile, de-asta se spune că aici este "laboratorul Cerului" sau al sufletului. Aici, în biserică, descoperi că ai suflet și mai și înveți cum să ai grijă de el.

Cui ar trebui să se adreseze foaia parohială?

În primul rând celor care sunt preocupați de existența sufletului lor și de cum pot să împace acest suflet al lor cu Dumnezeu. Deci... căutătorilor sufletești. Sunt convins că dacă pică în mâna unui om care așteaptă să găsească în revista aceasta... eu știu, modă, fotbal, sport, politică și alte lucruri, va fi un pic ineficientă pentru că nu are rost într-o foaie parohială, care se adresează celor care îl caută pe Dumnezeu, să mai bagi modă, sport și alte lucruri, că dacă vrei așa ceva îți cumperi un ziar serios de modă, de sport, de... adică, n-o să amestecăm lucrurile.

Moșii de iarnă (14 februarie 2015)

“Moșii de iarnă” reprezintă denumirea populară a sâmbetei dinaintea lăsatului sec de carne pentru Postul Mare (a Înfricoșătoarei Judecăți), în care facem pomenirea tuturor celor din veac adormiți. Ne aducem aminte de strămoșii noștri, părinți, bunici, străbunici și cei dinaintea lor, pe care nimeni nu-i mai pomeneste.

Biserica a ales pentru pomenirea morților ziua de sâmbătă, întrucât aceasta este ziua în care Hristos a sălășluit în mormânt și, după învățătura Bisericii noastre, S-a pogorât la iad ca să vestească, celor ținuți în legăturile morții de mult timp, izbăvirea lor prin moartea și Învierea Sa.

S-a ales sâmbăta dinaintea Duminiții Înfricoșătoarei Judecăți, pentru a arăta unitatea dintre cei vii și cei morți, exprimată prin aceeași nădejde, în învierea și viața veșnică. „De aceea, noi facem înainte de acest moment pomenirea celor adormiți, pentru a-L ruga cu stăruință pe Dumnezeu ca să fie milostiv celor care s-au mutat din această viață”. (Arhimandritul Timotei Aioanei). Există temeuri scripturistice în

acest sens, Mântuitorul intervenind și schimbând starea unor oameni care se mutaseră la cele veșnice, la rugămintea cuiva: învierea fiicei lui Iair, învierea fiului văduvei din Nain sau învierea lui Lazăr, la rugămintea surorilor lui. Sfântul Chiril al Ierusalimului vorbește și el despre folosul pomenirii celor adormiți: “Știu pe mulți care spun: “Ce-i folosește sufletului, când pleacă din lume încărcat cu păcate, sau și fără păcate, și este pomenit la Dumnezeiasca Liturghie?”. Dacă însă un rege îi trimite în exil pe unii care i-au greșit cu ceva, dar apoi ceilalți împletesc regelui cunună și i-o oferă spre a-l îmbuna față de exilați, nu s-ar înmuia oare inima lui și nu ar îndulci pedeapsa? Așadar, și noi, în același chip, îi oferim lui Dumnezeu rugăciuni de cerere pentru cei adormiți și, știind că aceia erau păcătoși, noi nu împletim cunună, ci îl oferim pe Hristos Însuși, Care S-a jertfit pentru păcatele noastre, cerând și pentru aceștia, și pentru noi mila Iubitorului de oameni Dumnezeu”

(G. Mauromátis, *Catehezele Sfântului Chiril al Ierusalimului*, vol. II, pp. 560-561).

Fiul risipitor

de Adrian-Ștefan Ambrozie

Să fie multe ceasuri date înapoi,
Să fie clipe curățate de noroi,
Să fie lacrimi către zările cerești,
Din anii rătăcirii sufletești.

Am încercat să fug și n-am putut,
Am încercat s-ascult, dar n-am crezut.
Am încercat să sper și am căzut,
Am încercat s-adun, dar n-am avut.

Un tremur mă doboară într-un colț de lume
Sunt un nimic fără speranță, fără nume,
Unde ești, Tată? Unde ai plecat?
Unde e lacrima din care m-ai creat?

Hrănește toți săracii din vițelul gras
Îmbracă amărății din postavul aurit
Primește de la mine tot ce mi-a rămas:
O lacrimă de jale. Tată, am greșit!

Contactul redacției:

Pentru sugestii vă rugăm să ne contactați la:

✉ dialog-de-duminica@sf-nicolae-militari.ro

☎ 0742451895 - Natalia

🌐 www.sf-nicolae-militari.ro